

Onderwerp	Paasvuren onder de Omgevingswet
Zaaknummer	4921-2026
B&W vergadering	3 maart 2026
Integrale advisering	Iris Visscher-Van Dijk (VTH) Cor van de Weijer (Juridisch)
Portefeuillehouder	Dhr. B. (Breun) Breunissen
Voor informatie	Ilse Maandag

Bestuurssamenvatting

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is het juridisch kader voor het organiseren van paasvuren gewijzigd. Het verbranden van ingezameld snoeihout en onbewerkt hout ten behoeve van grotere paasvuren is sindsdien aangemerkt als een vergunningplichtige milieubelastende activiteit. Waar voorheen werd gewerkt met een gecombineerde ontheffing op grond van de Algemene plaatselijke verordening (APV) en de Wet milieubeheer (Wm), is voor deze activiteit nu naast de APV ontheffing een omgevingsvergunning milieu nodig. Een werkbaar en juridisch houdbaar vergunningstelsel is op dit moment echter nog niet ingericht.

In de gemeente Raalte vinden jaarlijks paasvuren met ingezameld snoeihout plaats, die worden georganiseerd door vrijwilligers en dorpsgemeenschappen en een belangrijke culturele en sociale functie vervullen. Het op korte termijn beëindigen van deze traditie wordt maatschappelijk onwenselijk geacht. Tegelijkertijd zijn er milieubelangen en gezondheidsaspecten die vragen om zorgvuldige afweging.

Om deze paasvuren mogelijk te blijven maken en tegelijkertijd tijd te creëren voor het uitwerken van een structurele oplossing binnen de kaders van de Omgevingswet, wordt voorgesteld het verbranden van ingezameld snoeihout en onbewerkt hout voor paasvuren tijdelijk te gedogen. Aan deze gedoogtoestemming worden voorschriften verbonden om schade aan de leefomgeving zoveel mogelijk te beperken. Het voorstel sluit aan bij de lijn die regionaal, onder meer door de gemeenten Deventer en Olst-Wijhe, wordt gevolgd.

Beslispunten

1. Het verbranden van ingezameld onbewerkt hout en snoeiafval ten behoeve van paasvuren te gedogen.
2. Aan deze gedoogtoestemming milieuvoorschriften te verbinden om schade aan de leefomgeving zoveel mogelijk te beperken.
3. Met deze werkwijze in te stemmen totdat het reguleren van paasvuren is geborgd in het omgevingsplan, doch uiterlijk tot 1 januari 2032.
4. Een afschrift van dit voorstel te delen met de raad.

Besluit

Inleiding

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 en de daarmee samenhangende wijziging van de Wet milieubeheer (hierna: Wm), valt het verbranden van ingezameld snoeiafval en onbewerkt hout onder de vergunningplicht. Voor deze activiteit is nu een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit vereist.

Voorheen kon, naast een stookontheffing op grond van de Algemene plaatselijke verordening (hierna: APV), worden volstaan met een stookontheffing op basis van de Wm. Deze mogelijkheid bestaat nog steeds wanneer in kleine, besloten kring snoeihout wordt verbrand dat afkomstig is van het eigen terrein.

In de gemeente Raalte worden jaarlijks paasvuren georganiseerd waarbij sprake is van het inzamelen van hout van derden. Het hout wordt dan ook gekwalificeerd als bedrijfsafvalstoffen en dus als een vergunningsplichtige activiteit. Voor deze paasvuren wordt voorgesteld te werken met een gedoogbeschikking. Daarnaast blijft ontheffing op grond van de APV nodig.

In de toekomst, uiterlijk in 2032, zullen er in het omgevingsplan locaties aangewezen worden waar vreugdevuren zijn toegestaan. Met een omgevingsvergunning voor de activiteit '*verbranden van afvalstoffen buiten een installatie*' kan dan formeel toestemming worden verleend. Op deze wijze blijft ook op langere termijn het bijzondere en cultuurhistorische karakter van de paasvuren behouden.

Dit voorstel beoogt, in afwachting van een structurele regeling, ruimte te blijven bieden voor het organiseren van paasvuren door middel van gedogen. Het gedogen van deze milieubelastende activiteit kan op basis van de gedoogstrategie welke is opgenomen in de uitvoering- en handhavingsstrategie van de gemeente Raalte.

Beoogd effect

Het mogelijk blijven maken van paasvuren als culturele traditie die bijdraagt aan de identiteit van de dorpen, terwijl milieu- en gezondheidsbelangen worden geborgd. Dit gebeurt door het tijdelijk gedogen van paasvuren totdat een structureel en praktisch uitvoerbaar juridisch kader is vastgesteld.

Argumenten

1.1 Er ontbreekt tijdelijk een juridisch instrumentarium

Het ontsteken van paasvuren met ingezameld hout en snoeiafval is vergunningsplichtig op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Een omgevingsvergunning kan echter niet worden verleend, omdat hiervoor aanvullende planologische borging nodig is via het omgevingsplan of een buitenplanse omgevingsactiviteit. Om deze paasvuren toch mogelijk te maken, wordt daarom gewerkt met een gedoogbeschikking. Door te gedogen wordt continuïteit van deze traditie gewaarborgd totdat het structurele juridische kader is uitgewerkt.

1.2 Paasvuren dragen bij aan zowel de identiteit als sociale cohesie in gemeenschappen

Paasvuren hebben een lange traditie binnen de gemeente. Zij worden georganiseerd door lokale bewoners en vrijwilligers en worden gezien als waardevol cultureel erfgoed. Paasvuren dragen bij aan sociale cohesie en identiteit binnen de kernen. Het volledig stopzetten van deze traditie zou leiden tot maatschappelijke onrust en verminderde betrokkenheid in de kernen.

1.3 Vergunningverlening is praktisch slecht uitvoerbaar voor initiatiefnemers

Formele vergunningverlening vraagt aanzienlijke inspanning en kosten van vrijwilligersorganisaties, zoals uitgebreide onderbouwing op het gebied van onder andere luchtkwaliteit en afvalbeheer en hoge legeskosten, wat niet in verhouding staat tot de aard van de activiteit. Gedogen verlaagt deze lasten en voorkomt dat tradities verdwijnen door juridische drempels.

2.1 Om de schade voor de omgeving zo veel mogelijk te voorkomen is het nodig voorschriften op te leggen

Het stellen van voorwaarden maakt duidelijk binnen welke grenzen en onder welke omstandigheden het college de overtreding duldt. Deze voorwaarden maken voor vrijwilligersorganisaties inzichtelijk welke verantwoordelijkheden zij hebben en hoe zij het paasvuur op een verantwoorde wijze moeten organiseren. Dit vergroot de handhaafbaarheid en draagt bij aan een verantwoorde en gecontroleerde ontsteking van de paasvuren. In de praktijk zal het gaan om dezelfde voorschriften die voorheen bij de Wm-ontheffing werden opgelegd, vastgesteld in de beleidsregels paasvuren gemeente Raalte (zie hiervoor de bijlage "voorschriften behorende bij de gedoogbeschikking").

3.1 Er is tijd nodig om aan een structurele oplossing te werken.

Het omgevingsplan moet uiterlijk 1 januari 2032 zijn vastgesteld. Gedogen voor deze periode zorgt ervoor dat zowel de gemeentelijke als regionale processen rondom vergunningverlening, het aanpassen van het omgevingsplan en handhaving zorgvuldig kunnen worden ingericht, zonder dat maatschappelijke tradities abrupt worden onderbroken. Bovendien voorkomt het dat jaarlijks opnieuw tijdelijke ad-hoc besluiten nodig zijn, wat de bestuurlijke efficiëntie en voorspelbaarheid vergroot.

Duurzaamheid

Kanttekeningen

1.1. Paasvuren hebben een forse milieu impact op de omgeving

Traditionele vreugdevuren hebben een forse milieu-impact op de omgeving. Vreugdevuren hebben in Nederland een bijdrage van 6% aan de totale jaarlijkse uitstoot van PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en 1% van de totale jaarlijkse uitstoot van PM2,5 (stofdeeltjes kleiner dan 2,5 micrometer). Bovendien komen bij de verbranding ook stoffen vrij als NOx (stikstofoxiden, die bijdragen aan stikstofdepositie), CO2 (maar niet fossiel), CO (koolmonoxide) en dioxinen. De piekbelasting door deze vreugdevuren is hoog. Dit geeft vooral acute gezondheidseffecten bij ouderen en mensen met hart-, vaat- of longaandoeningen, zoals longklachten, astma-aanvallen, benauwdheid en hoesten. Opgelegde milieuvoorschriften zien op het voorkomen van bodemverontreiniging, het opruimen van resten en het gebruik van schoon hout, maar desondanks treden emissies van allerlei stoffen op.

1.2. Tegen een gedoogbesluit kan geen bezwaar worden gemaakt

Een gedoogbesluit is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Tegen een gedoogbeslissing staat daarom geen bezwaar of beroep open. Om op te komen tegen het gedogen van de paasvuren kunnen belanghebbende derden een verzoek om handhaving indienen. De gedoogbeslissing heeft het karakter van een - al dan niet voorwaardelijke - toezegging van het college dat het vooralsnog niet tot handhavend optreden overgaat tegen het organiseren van paasvuren zonder omgevingsvergunning. Met een gedoogbeslissing wordt de overtreding niet gelegaliseerd. Naar aanleiding van een handhavingsverzoek moet opnieuw een belangenafweging plaatsvinden, wat ertoe kan leiden dat:

- het college alsnog handhavend moet optreden;
- en een paasvuur (ondanks een eerdere gedoogbeslissing) geen doorgang kan vinden.

Zodoende biedt een gedoogbeslissing geen rechtszekerheid. Desondanks is tijdelijk gedogen in de fase waarin het vergunningenkader onder de omgevingswet nog wordt uitgewerkt, gelet op de aard van de activiteit, de meest voor de hand liggende keuze. Deze werkwijze sluit ook aan bij de lijn die regionaal door omliggende gemeenten wordt gevolgd.

Financiën en Fiscale aspecten

Aan het gedoogbesluit zijn geen directe financiële consequenties voor de gemeente verbonden. Door het toepassen van gedogen worden hoge leges en kosten voor initiatiefnemers voorkomen. Toezicht en handhaving vinden plaats binnen de bestaande VTH-capaciteit.

Vervolg

De organisatoren van de paasvuren waarbij ingezameld snoeihout wordt verbrand krijgen naast een stookontheffing op grond van de APV en eventuele evenementenvergunning (afhankelijk van het al dan niet aanwezig zijn van activiteiten rondom het paasvuur), ook een gedoogbesluit met voorschriften gericht op het beperken van milieuschade. In regionaal verband wordt verder gewerkt aan het uitwerken van een structurele juridische en beleidsmatige oplossing voor paasvuren binnen de Omgevingswet. Lokaal kan bekeken worden hoe we organisatoren praktisch en financieel kunnen ondersteunen op het moment dat zij wel een vergunning zullen moeten aanvragen. Het college zal tijdig worden geïnformeerd over de voortgang.

Communicatie

De organisatoren van de paasvuren waarbij ingezameld snoeihout wordt verbrand worden schriftelijk geïnformeerd over het besluit en de daaraan verbonden voorschriften. Het besluit wordt openbaar gemaakt en ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad.

Bijlagen

- Intern document: Voorschriften behorende bij de gedoogbeschikking